

**PROCEDURY
OBOWIĄZUJĄCE
W SPECJALNYM OŚRODKU
SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM
W MIĘDZYRZECU PODLASKIM**

Spis procedur:

1. Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku.
2. Procedura postępowania w przypadku zasłabnięcia ucznia.
3. Procedura postępowania w przypadku, gdy w czasie lekcji uczeń ma objawy chorobowe.
4. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów lub używania e-papierosa przez ucznia w szkole i jej bezpośrednim sąsiedztwie.
5. Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci.
6. Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.
7. Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego/kradzieży.
8. Procedura postępowania w sytuacji dewastacji mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły.
9. Procedura wcześniejszego odebrania ucznia z zajęć lekcyjnych.
10. Procedura dotycząca usprawiedliwiania nieobecności uczniów w szkole.
11. Procedura postępowania w przypadku konfliktu między rodzicami o sprawowanie władzy rodzicielskiej.
12. Procedury postępowania nauczyciela w przypadku odbierania ucznia przez nietrzeźwych rodziców/opiekunów.
13. Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego lub autoagresywnego ucznia.

PROCEDURA 1

Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku.

1. W sytuacji nagłego wypadku na terenie szkoły nauczyciel powinien niezwłocznie zabezpieczyć miejsce wypadku, sprawdzić, czy żaden z uczniów nie ucierpiał.
2. W przypadku poszkodowania ucznia należy udzielić mu pierwszej pomocy przedlekarskiej oraz wezwać pomoc lekarską. Do czasu przyjazdu lekarza nauczyciel musi być obecny przy poszkodowanym.
3. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali.
4. Po udzieleniu poszkodowanemu pierwszej pomocy i zabezpieczeniu miejsca zdarzenia nauczyciel zobowiązany jest o zdarzeniu oraz podjętych czynnościach powiadomić dyrektora szkoły, sporządzając także pisemną notatkę.
5. O każdym nagłym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel, pod opieką którego przebywał uczeń w chwili nagłego wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku zajęć, podając datę i godzinę powiadomienia rodzica/prawnego opiekuna ucznia o nagłym wypadku.

PROCEDURA 2

Procedura postępowania w przypadku zasłabnięcia ucznia.

1. W sytuacji zasłabnięcia ucznia nauczyciel udziela pierwszej pomocy.
2. Uczeń zostaje przeprowadzony przez pracownika obsługi szkolnej do gabinetu pielęgniarki szkolnej.
3. Po udzieleniu dziecku pierwszej pomocy nauczyciel/pielęgniarka szkolna powiadamia rodziców o zaobserwowanych u ucznia zmianach oraz informuje o konieczności jak najszybszego odbioru dziecka ze szkoły i udania się do lekarza.
4. Jeżeli nie ma możliwości skontaktowania się z rodzicem/opiekunem prawnym ucznia, a stan dziecka się pogarsza wówczas nauczyciel/pielęgniarka szkolna wzywa pogotowie ratunkowe.
5. Nauczyciel sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.

PROCEDURA 3

Procedura postępowania w przypadku, gdy w czasie lekcji uczeń ma objawy chorobowe.

1. Przy lekkich dolegliwościach pielęgniarka szkolna/nauczyciel udziela pierwszej pomocy.
2. W przypadku utrzymujących się dolegliwości tj. np.: wysokiej temperatury pielęgniarka szkolna/nauczyciel powiadamia telefonicznie rodziców o dolegliwościach ucznia.
3. Rodzic/prawny opiekun osobiście odbiera ucznia ze szkoły.
Jeżeli rodzic/prawny opiekun osobiście nie może przyjechać po dziecko, wskazuje osobę, która to uczyni. Wskazana przez rodzica/opiekuna prawnego osoba musi przy

odbiorze dziecka okazać dowód tożsamości. Odbiór dziecka wychowawca/nauczyciel odnotowuje w dzienniku lekcyjnym i potwierdza podpisem osoby odbierającej.

4. W przypadku braku kontaktu z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecko pozostaje w szkole.
5. W razie nasilających się objawów chorobowych należy wezwać pogotowie ratunkowe oraz poinformować o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły.
6. Nauczyciel sporządza notatkę z przebiegu zdarzenia.

PROCEDURA 4

Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia palenia papierosów lub używania e-papierosa przez ucznia w szkole i jej bezpośrednim sąsiedztwie.

1. W sytuacji zauważenia lub otrzymania zgłoszenia, że uczeń na terenie szkoły lub w jej bezpośrednim sąsiedztwie pali papierosa lub używa e-papierosa, nauczyciel powinien poinformować wychowawcę ucznia.
2. Wychowawca odnotowuje informację o paleniu przez ucznia papierosa lub używania e-papierosa w dzienniku, pod którą podpisuje się wychowawca oraz nauczyciel informujący.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę z uczniem i dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę, pod którą podpisuje się wychowawca i uczeń.
4. Trzykrotny wpis informacji o paleniu papierosa przez ucznia lub używaniu e-papierosa w dzienniku lekcyjnym skutkuje udzieleniem uczniowi upomnienia oraz przeprowadzeniem rozmowy dyscyplinującej w obecności rodzica/opiekuna prawnego. Wychowawca dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę w dzienniku, pod którą podpisuje się wychowawca, uczeń, rodzic/opiekun prawny.
5. W przypadku powtórzenia się sytuacji (kolejne trzy razy), rozmowę dyscyplinującą w obecności wychowawcy oraz rodzica/opiekuna prawnego przeprowadza pedagog/psycholog. Uczniowi zostaje obniżona ocena zachowania. Wychowawca dokumentuje odbycie rozmowy, sporządzając notatkę w dzienniku, pod którą podpisuje się pedagog/psycholog, wychowawca, rodzic/opiekun prawny.
6. Brak poprawy zachowania ucznia skutkuje nałożeniem na ucznia kolejnej kary zgodnie ze statutem szkoły.

PROCEDURA 5

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci – przemoc psychiczna, przemoc fizyczna, wykorzystywanie seksualne.

Podejrzewasz lub uzyskałeś informację o krzywdzeniu dziecka – Czy wystąpiło uszkodzenie ciała lub potrzebuje ono pomocy lekarskiej?

- **tak** – wezwij pogotowie bądź skonsultuj sytuację z pielęgniarką szkolną – sporządź notatkę służbową - poinformuj dyrektora placówki (nie ma przeszkód, aby informować także wychowawcę, pedagoga, psychologa).

- **nie** – sporządź notatkę służbową - poinformuj dyrektora placówki (nie ma przeszkód, aby informować także wychowawcę, pedagoga, psychologa).

JEŚLI SPRAWCĄ JEST PRACOWNIK

1. Negatywne zachowanie pracownika placówki np. dyskryminowanie, mobbing, nierówne traktowanie, ośmieszanie.

a) osobne rozmowy z pracownikiem – ustal kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje – wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji – czy zaplanowane działania przyniosły efekt?

- **tak** - zakończ działanie, monitoruj sytuację

- **nie** - podejmij w stosunku do osoby krzywdzącej dziecko działania wynikające z Karty Nauczyciela lub kodeksu pracy

b) osobne rozmowy z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami prawnymi – poinformuj o zaistniałej sytuacji – ustal plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, określenie roli opiekunów, wsparcie dziecka przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia).

2. Podejrzenie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka – dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.) - wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

a) osobne rozmowy -osobne rozmowy z dzieckiem i jego rodzicami/opiekunami – poinformuj o zaistniałej sytuacji – ustal plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, określenie roli opiekunów, wsparcie dziecka przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia).

b) osobne rozmowy dyrektora ze sprawcą (fakultatywnie) – poinformuj o posiadanej relacji ze zdarzenia – poinformuj o obowiązku złożenia zawiadomienia na policję lub do prokuratury.

OSOBA ZE ŚRODOWISKA RODZINNEGO

Jeśli zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, skontaktuj się z sądem rodzinnym; jeśli nie ma takiej możliwości, skontaktuj się z policją.

1. Przemoc fizyczna, psychiczna wobec dziecka, dziecko świadkiem przemocy w rodzinie:

a) rozmowa z dzieckiem

b) rozmowa z rodzicem/opiekunem prawnym (w przypadku przemocy w rodzinie – z rodzicem/opiekunem prawnym niekrzywdzącym)

c) przedstaw formy i okoliczności krzywdzenia

d) poinformuj o zachowaniach lub wypowiedziach dziecka wskazujących na doświadczenie krzywdzenia

e) omów rolę rodzica/opiekuna prawnego w podejmowaniu interwencji (wspieranie dziecka), zaproponuj wsparcie

f) poinformuj o ustawowym obowiązku podjęcia interwencji prawnej

g) poinformuj o placówkach świadczących pomoc

h) ustal plan pomocy dziecku (zapewnienie mu bezpieczeństwa, wsparcie go przez placówkę, ewentualnie skierowanie go do specjalistycznej placówki wsparcia)

i) ustal kontrakt zawierający działania eliminujące nieodpowiednie zachowania oraz konsekwencje, gdy zaplanowane działania nie przyniosą efektu

j) uruchom procedurę „Niebieskiej Karty”(wypełnij formularz NK-A, wyślij do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego

k) jeśli zauważyłeś niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej złóż równoległe lub niezależnie wnioski o wgląd w sytuację dziecka/rodziny

l) zakończ działanie monitorując sytuację.

2. **Zagrożenie dobra dziecka:** (zaniedbanie fizyczne, psychiczne, konflikty około rozwodowe zagrażające dobru dziecka, niezaspokajanie podstawowych potrzeb dziecka, zaniedbanie, rodzic/opiekun nadużywający substancji zmieniających świadomość)

- a) rozmowa z dzieckiem
- b) wdrażanie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji
- c) czy zaplanowane działania przyniosły efekt?

- **tak** – zakończ działanie, monitoruj sytuację

- **nie** – jeśli przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub jeśli zauważasz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej,

złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c.)

3. **Podejrzanie przestępstwa popełnionego na szkodę dziecka:**

- a) dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)
- b) wdrażanie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji
- c) czy zaplanowane działania przyniosły efekt?

- **tak** – zakończ działanie, monitoruj sytuację

- **nie** – jeśli przyczyną jest brak współpracy z rodzicami/opiekunami prawnymi, nieprzestrzeganie ustaleń kontraktu lub jeśli zauważasz niewłaściwe wykonywanie władzy rodzicielskiej, złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka/rodziny (na mocy art. 572 k.p.c.)

RÓWIEŚNIK

Ile lat ma sprawca? (wiek w chwili popełnienia czynu)

1. <13

- rozmowa z osobami uwikłanymi w przemoc (ze sprawcą przemocy; ze świadkiem przemocy; z ofiarą przemocy)

- rozmowa z rodzicami /opiekunami prawnymi dzieci

- a) poinformuj o zaistniałej sytuacji
- b) ustal plan pracy z dziećmi i rodzicami/opiekunami prawnymi
- c) spisz kontrakt z rodzicami/opiekunami prawnymi

- Wyeliminowanie zachowań niepożądanych

- a) weź pod uwagę incydentalność, powtarzalność i nasilenie sytuacji przemocy
- b) przeanalizuj pozycję ofiary, sprawcy i świadka w szkolnych grupach rówieśniczych
- c) weź pod uwagę mocne strony ofiary, sprawcy oraz świadka, a także ich niezaspokojone potrzeby, zaplanuj konkretne formy pracy z grupą
- d) rozpatrz sytuację w kontekście środowiska rodzinnego dziecka

-Wdrożenie zaplanowanych działań i monitoring sytuacji

- Czy działania przyniosły pożądany skutek?

-**tak**- zakończ działanie, monitoruj sytuację

-**nie**- czy przyczyną jest brak współpracy ze strony rodziców? - **tak** – złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny; rozważ zmianę planu naprawczego;

-**nie**- czy sprawca przejawia demoralizację? - **tak**- złóż wniosek do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację dziecka i rodziny; rozważ zmianę planu naprawczego;

2. $13 \leq X \leq 17$ – czy sprawca dopuścił się czynu karalnego/zabronionego?

-**tak** – dyrektor zgłasza sprawę na policję lub do sądu rodzinnego – dalsza procedura postępowania patrz pkt.1.

-nie- rozmowa z osobami uwikłanymi w przemoc - dalsza procedura postępowania patrz pkt.1.

3. X>17 - czy sprawca dopuścił się czynu karalnego/zabronionego?

-tak- dyrektor placówki składa zawiadomienie na policję lub do prokuratury (obowiązek wynika z art. 304 k.p.k.)

-rozmowa z osobami uwikłanymi w przemoc

-dalsza procedura postępowania patrz pkt.1.

-nie- -rozmowa z osobami uwikłanymi w przemoc

-dalsza procedura postępowania patrz pkt.1.

PROCEDURA 6

Procedura postępowania w przypadku prób samobójczych lub samobójstwa ucznia.

1. Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

I. Postępowanie w przypadku stwierdzenia występowania u ucznia czynników wskazujących na ryzyko zachowań samobójczych.

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:
 - 1) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
 - 2) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - 3) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - 4) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
 - 5) okaleczanie się, autoagresja,
 - 6) długotrwały stan smutku, przygnębienia,
 - 7) pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
 - 8) izolowanie się, zamykanie się w sobie,
 - 9) rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.
2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi/psychologowi szkolnemu.
3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z psychologiem/pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
4. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami/opiekunami prawnymi w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.

6. Wraz z rodzicami/opiekunami prawnymi ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami/opiekunami prawnymi, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

II. Postępowanie w przypadku posiadania informacji, że uczeń zamierza popełnić samobójstwo (informacja od samego ucznia, kolegów, rodziny, osób postronnych).

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
5. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia – odpowiednim instytucjom.
6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
7. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom/opiekunom prawnym konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

III. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej na terenie szkoły.

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarzkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole,

a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

IV. Postępowanie w przypadku podjęcia przez ucznia próby samobójczej poza terenem szkoły.

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic/opiekun prawny poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog/psycholog szkolny przekazuje rodzicom/opiekunom prawnym informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
3. Pedagog/psycholog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

V. Postępowanie w przypadku śmierci samobójczej ucznia.

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Pedagog/psycholog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.

PROCEDURA 7

Procedura postępowania w przypadku popełnienia przez ucznia czynu zabronionego /kradzieży.

1. W przypadku stwierdzenia popełnienia kradzieży na szkodę ucznia pokrzywdzony uczeń powinien niezwłocznie poinformować o tym fakcie wychowawcę lub innego nauczyciela.
2. Poinformowany nauczyciel w rozmowie z uczniem ustala, co było przedmiotem kradzieży, gdzie się znajdowało, kiedy uczeń ostatni raz widział ten przedmiot, ile kosztował, czy uczeń kogoś podejrzewa o dokonanie kradzieży, a jeżeli tak, to dlaczego. Z rozmowy z uczniem nauczyciel sporządza notatkę.
3. Wychowawca przeprowadza czynności wyjaśniające i o ich wyniku informuje dyrektora szkoły, przekazując mu notatkę z dokonanych ustaleń.
4. Jeżeli ustalono ucznia, który dokonał kradzieży, należy wezwać go do wydania skradzionej rzeczy, a jeżeli jest to niemożliwe (sprzedał ją lub zniszczył), zwrócenia w określonym terminie jej równowartości.
5. Wychowawca informuje o zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych uczniów, wzywając ich do szkoły.
6. Jeżeli wartość przedmiotu kradzieży była większa niż 250 zł, dyrektor szkoły wspólnie z rodzicami/opiekunami prawnymi uczniów decyduje o poinformowaniu o zdarzeniu

policji (postępowanie może zakończyć się mediacją i udzieleniem uczniowi-sprawcy kary przewidzianej w statucie szkoły).

7. Jeżeli sprawy nie można zakończyć ugodowo oraz w przypadku ponownego popełnienia czynu przez tego samego ucznia, dyrektor szkoły o zdarzeniu zawiadamia policję, a gdy uczeń nie ukończył 17 lat – również sąd rodzinny.
8. Dyrektor szkoły sam lub wspólnie z wychowawcą i pedagogiem/psychologiem podejmuje decyzję o wymierzeniu uczniowi-sprawcy kary przewidzianej w statucie szkoły.

PROCEDURA 8

Procedura postępowania w sytuacji dewastacji mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły.

1. Nauczyciel, który uzyska informację o dewastacji lub stwierdzi dewastację mienia przez ucznia, zobowiązany jest do wykonania następujących czynności:

- a) ustala sprawcę lub powstrzymuje go od dewastacji, jeśli ona trwa,
- b) informuje o zdarzeniu wychowawcę ucznia, a w dalszej kolejności pedagoga/psychologa i dyrektora szkoły,
- c) wychowawca powiadamia rodziców/prawnych opiekunów ucznia i zobowiązuje ich do poniesienia kosztów lub naprawy szkody,
- d) w sytuacji, kiedy nauczyciel nie jest świadkiem zdarzenia, a stwierdzi szkodę, sporządza notatkę i powiadamia pedagoga/psychologa oraz dyrektora szkoły,
- e) powiadomienie kuratora sądowego, gdy uczeń jest pod jego opieką,
- f) nauczyciel/wychowawca sporządza notatkę ze zdarzenia i umieszcza ją w dokumentacji ucznia.

2. Zadanie wychowawcy:

- a) wezwanie rodziców/prawnych opiekunów,
- b) rozmowa ze sprawcą w obecności rodziców/opiekunów prawnych, ustalenie wspólnych działań wychowawczych,
- c) zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły,
- d) wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/prawnych opiekunów sprawcy lub odpracowanie szkody,
- e) nałożenie kary na sprawcę,
- f) sporządzenie notatki ze zdarzenia i umieszczenie jej w dokumentacji ucznia.

3. Zadania pedagoga/psychologa szkolnego:

- a) w przypadku braku możliwości ustalenia sprawcy/sprawców, rozmowa z wszystkimi osobami mogącymi się znajdować w miejscu zdarzenia, podjęcie czynności mających na celu ustalenie sprawcy/sprawców,
- b) wezwanie rodziców/prawnych opiekunów ustalonych sprawców, rozmowa w obecności wychowawcy, ustalenie wspólnych oddziaływań wychowawczych,

- c) zastosowanie kar zgodnie ze statutem szkoły,
- d) wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/prawnych opiekunów sprawców lub odpracowanie szkody.

4. Zadania dyrektora szkoły:

- a) wezwanie policji w przypadku dużej szkody (z kodeksu wykroczeń),
- b) wszczęcie procedur prawnych mających na celu wyciągnięcie konsekwencji materialnych wobec rodziców/prawnych opiekunów sprawców lub odpracowanie szkody,
- c) zastosowanie kar dostosowanych do wagi przewinienia, zgodnie ze statutem szkoły,
- d) jeżeli pomimo tego uczeń nie poprawia zachowania – zastosowanie kar wynikających ze statutu szkoły,
- e) jeżeli uczeń w dalszym ciągu nie poprawia zachowania, dyrektor szkoły powiadamia organ nadzoru pedagogicznego i organ prowadzący o demoralizującym wpływie zachowania ucznia na innych uczniów i dotychczasowych działaniach profilaktycznych zastosowanych przez szkołę oraz wszczyna procedury przeniesienia ucznia do innej szkoły,
- f) w przypadku niemożności ustalenia sprawcy/sprawców zniszczenia, dyrektor podejmuje decyzję dotyczącą pokrycia kosztów,
- g) z przebiegu sytuacji sporządza notatkę służbową.

PROCEDURA 9

Procedura wcześniejszego odebrania dziecka z zajęć lekcyjnych

1. Uczeń może zostać wcześniej odebrany z zajęć lekcyjnych przez rodzica/opiekuna prawnego w przypadku ważnych powodów losowych.
2. Informacje o tym, że dziecko zostanie zabrane wcześniej z zajęć lekcyjnych rodzic/opiekun prawny przekazuje ustnie lub telefonicznie bezpośrednio nauczycielowi prowadzącemu zajęcia.
3. Ucznia osobiście odbiera rodzic/opiekun prawny lub inna osoba pełnoletnia wskazana przez rodzica/opiekuna prawnego mająca pisemne upoważnienie od rodzica.
4. Rodzic/opiekun prawny ma obowiązek podania przyczyny zwolnienia z lekcji.
5. Opuszczenie szkoły przez ucznia należy odnotować w dzienniku i poświadczyć podpisem osoby odbierającej ucznia.

PROCEDURA 10

Procedura dotycząca usprawiedliwiania nieobecności uczniów w szkole

1. Każdy rodzic/opiekun prawny zobowiązany jest do usprawiedliwienia nieobecności w ciągu 7 dni od przyścia dziecka do szkoły.
2. Nieobecność ucznia w szkole usprawiedliwia wychowawca na podstawie:
 - a) Zaświadczenia lekarskiego
 - b) Na podstawie pisemnej prośby rodziców/opiekunów prawnych.

3. Za zgodą wychowawcy, dopuszcza się ustne lub telefoniczne usprawiedliwienie nieobecności dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów w terminie podanym wyżej. Telefoniczne usprawiedliwienie wychowawca odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.
4. Jeżeli uczeń jest chory i jego nieobecność zapowiada się na czas dłuższy niż 7 dni, rodzic/prawny opiekun na obowiązek poinformowania o tym wychowawcę lub sekretariat szkoły. Jeżeli do takiego powiadomienia nie dojdzie, wychowawca zobowiązany jest do podjęcia działań mających na celu wyjaśnienie przyczyn tej nieobecności.
5. Wychowawca zbiera i przechowuje przez cały okres roku szkolnego dokumenty, które były podstawą usprawiedliwienia nieobecności i zwolnienia uczniów (usprawiedliwienia rodziców, zwolnienia lekarskie, itp.).
6. W przypadku braku usprawiedliwienia od rodziców/prawnych opiekunów, lub w przypadku nieterminowego dostarczenia usprawiedliwienia, godziny nieobecności pozostają nieusprawiedliwione.

PROCEDURA 11

Procedura postępowania w przypadku konfliktu między rodzicami o sprawowanie władzy rodzicielskiej.

1. Zgodnie z art. 95 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego rodzice dziecka w ramach swojej władzy rodzicielskiej mają prawo i jednocześnie obowiązek pieczy nad osobą dziecka.
2. W przypadku gdy władza rodzicielska przysługuje obojgu rodzicom, każde z nich będzie uprawnione do samodzielnego odebrania dziecka ze szkoły zgodnie z art. 97 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego.
3. Jeśli zaistnieje konflikt między rodzicami, rodzice zobowiązani są dostarczyć rozstrzygnięcie sądu opiekuńczego, które reguluje posiadanie praw rodzicielskich.
4. Szkoła będzie postępować zgodnie z postanowieniami sądu.

PROCEDURA 12

Procedury postępowania nauczyciela w przypadku odbierania dziecka przez nietrzeźwych rodziców/opiekunów prawnych.

1. Ucznia może odebrać wyłącznie trzeźwy rodzic/opiekun prawny.
2. W przypadku, gdy nauczyciel lub inny pracownik szkoły przypuszcza, że rodzic/opiekun prawny dziecka jest pod wpływem alkoholu, może odmówić możliwości odebrania dziecka.
3. Obowiązek odebrania dziecka, spoczywa wówczas na drugim rodzicu/opiekunie prawnym, bądź też innej, wskazanej przez rodzica osobie dorosłej, która zobowiąże się do sprawowania prawidłowej opieki nad dzieckiem.
4. Nauczyciel lub inny pracownik zawiadamia o zajściu i swoich przypuszczeniach dyrektora szkoły.
5. W przypadku, kiedy osoba, wobec której przypuszcza się, że pozostaje pod wpływem alkoholu, nie zgadza się z decyzją szkoły i podtrzymuje chęć odebrania dziecka, należy zawiadomić policję.
6. Ze zdarzenia nauczyciel sporządza notatkę służbową.

PROCEDURA 13

Procedury postępowania w sytuacjach zachowania agresywnego lub autoagresywnego ucznia.

1. W szkole istnieją opracowane strategie redukowania zachowań niepożądanych dla uczniów przejawiających zachowania agresywne i autoagresywne. Strategie te są realizowane za zgodą pisemną rodziców/opiekunów prawnych i znajdują się w dokumentacji ucznia.
2. Osoba będąca świadkiem agresywnego bądź autoagresywnego zachowania ucznia zagrażającego innym lub samemu sprawcy podejmuje działania, uniemożliwiające dalszą agresję; sam, lub przy pomocy innych pracowników szkoły odizolowuje sprawcę przemocy.
3. W sytuacji koniecznej nauczyciel lub pracownik szkoły ma możliwość przytrzymania ucznia, na podstawie pisemnej zgody rodzica/opiekuna prawnego.
4. W przypadku okaleczeń lub innego uszczerbku na zdrowiu u ofiary agresji udziela pomocy przedmedycznej.
5. Powiadamia dyrektora, wychowawcę danego ucznia oraz pedagoga/psychologa szkolnego o zaistniałym zdarzeniu.
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog wzywa rodziców/opiekunów prawnych ucznia stosującego przemoc, przeprowadza rozmowę interwencyjną z uczestnikami zdarzenia oraz sporządza notatkę, dotyczącą okoliczności zdarzenia.
7. W sytuacjach zagrażających życiu i zdrowiu uczniów dyrektor lub pedagog/psycholog/nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe.